

Gazeta Rzeźnicka

Jedyne pismo polskie poświęcone zawodowi rzeźnickiemu, masarskiemu oraz sprawom handlu i chowu bydła, koni, nierogacizny, dziczyzny i drobiu. Wychodzi co środę i sobotę!

Przedpłata wynosi: W Poznaniu i na pocztach kwartalnie 2,25 mk., z odnośnieniem do domu 2,50 mk., miesięcznie 0,75 mk.; z odnośnieniem do domu 0,83 mk. — Pod opaską do Austro-Węgier 4 kor., do Królestwa Polskiego 2 rb., do Ameryki 1 dol. kwartalnie. — „GAZETA RZEŹNICKA” jest zapisana w II oddziale pocztowego cennika gazet (Postzeitungspreisliste für 1915, II Abteilung u. polnisch).

ADRES REDAKCYJI i ADMINISTRACYJI
„Gazeta Rzeźnicka”, Poznań (Posen) W. 6,
ul. Wielka Barlińska (Gr. Berlinerstr.) Nr. 76.
TELEFON NR. 5573. TELEFON NR. 5573

Cena ogłoszeń: Za wiersz petytowy jednolamowy 20 fen. — Reklamą za wiersz petytowy 50 fen. Rabat przy ogłoszeniach nad 50—100 wierszy 5 procent, nad 100—250 wierszy 10 procent, nad 250—500 wierszy 15 procent, nad 500—1000 wierszy 20 procent, nad 1000—2000 wierszy 30 procent, nad 2000—3000 wierszy 40 procent, nad 3000 wierszy 50 procent. — Albo przy ogłoszeniach ćwierćrocznych 33 $\frac{1}{3}$ procent, półrocznych 40 procent, całorocznych 50 procent rabatu. Zmiana tekstu dozwolona. — Dla szukających pracy wiersz petytowy 15 fenygów netto. — Dodatki obliczamy po mk. 12,— za tysiąc.

Konto czekowe we Wrocławiu (Breslau) Nr. 7283.

Wszystkim swoim abonentom oraz ich żonom, skoro bez własnej winy ulegną wypadkowi powodującemu śmierć lub zupełną niezdolność do pracy, wypłaci Wydawnictwo „Gazety Rzeźnickiej 300 mk. gotówką.

Czwartek, 17. Łazarza bisk., Żyrosław	Wschód słońca: 8 min. 8, zachód: 3 min. 44.	Wschód księżyca: 9 min. 8, zach. 3 min. 29.
Piątek, 18. Wunibalda, Wszemir	" " 8 " 9, " 3 " 44.	" " 9 " 39, " 4 " 51.
Sobota, 19. Nemezyusza, Mścigniew	" " 8 " 9, " 3 " 44.	" " 10 " 32, " 6 " 20.

Targ na bydło i nierogaciznę w Berlinie.

Berlin, środa, 16. grudnia 1914 (Urzędowe sprawozd. telegr.)
Na sprzedaż wystawiono: 2064 sztuk bydła rogatego, w tem 602 sztuk buhai, 382 szt. wołów, 1080 szt. krów i jałówek, 2078 szt. cieląt, 1110 szt. owiec, 21666 szt. świń.

Bydło rogate.

	Placono za centnar wagi żywej mk.	wagi mięsa mk.
A. Woły.		
a) pełnom., utucz., najprz., kt. nie chodz. w jarz.	54—57	93—98
b) pełnomięsne, utuczone w wieku 4—7 lat	—	—
c) młodsze, mięs., nieutucz. i starsze utucz.	47—51	85—89
d) śred. pas. młode i dobrze pas. starsze lepsze gorsze	37—42	70—77

B. Buhaje.

a) pełnomięsne, wyrosłe, najprzedniejsze	50—52	86—90
b) pełnomięsne, młodsze	44—48	79—86
c) śred. pas. młodsze i dobrze pas. starsze	38—42	72—79

C. Jałówki i krowy.

a) pełnomięsne, utuczone, najprzedn. jałówki	—	—
b) pełnom. utucz. najp. krowy do lat 7	—	—
c) star., upas. kr. i m. rozw. mł. kr. i jałówki	45—49	82—80
d) średnio pasione krowy i jałówki	40—43	75—81
e) mało pasione krowy i jałówki	31—36	66—77

Cielęta.

a) najwyborn. ciel. tucz. (Doppellendery)	90—100	129—143
b) najprzedniejsze cielęta utuczone	65—68	108—113
c) średnie ciel. utucz. i najl. ciel. od cyca	55—60	92—100
d) poślednie tuczone cielęta i dobre od cyca	40—50	70—88
e) poślednie cielęta od cyca	—	—

Owce. Tuczony w owczarni:

a) tuczony jagnięta i młodsze skopy	48—50	98—100
b) star. sk., gor. tucz. jagn. i dobr. żyw. mł. owce	43—47	86—94
c) średnio żywione skopy i maciorki	34—42	79—88

Świnie.

a) tłuste, przeszło 3 centnary żywej wagi	63—66	79—82
b) pełnom. szl. rasy i krzyż. od 240—300 f. żyw. w.	60—62	75—78
c) pełnom., szl. rasy i krzyż. od 200—240 f. ży. w.	58—60	72—75
d) pełnomięsne od 160—200 funt. żywej wagi	54—58	68—82
e) mięsiste mniej niż 160 funtów żywej wagi	49—53	61—66
f) maciory	55—57	69—71

Przebieg targu.

Bydło rogate. Dowóz mały, interes ożywiony, gdyż prawie wszystek towar zdołano wyprzedać, ceny bez zmiany.

Cielęta. Dowóz obfity, dobry towar kupowano gładko i płacono o 2 do 5 mk. wyżej.

Owce. Dowóz mały, interes ożywiony, ceny bez zmiany.

Świnie. Dowóz obfity, interes gładki, towar najcieńszy był tańszy o 2 mk., za to towar pełnomięsny płacono o 1 do 2 mk. na centnarze drożej.

Urzędowe sprawozdanie z targowiska w Poznaniu.

Poznań, środa, 16. grudnia 1914.
Spędzono na targu: 68 sztuk rogacizny, 624 świń, w tem — świń ciudych, 65 cieląt, 7 owiec, 2 kóz, — prosiąt. Razem 766 sztuk zwierząt.

A. Woly.

	Za 50 kg. żywej wagi płacono:
a) pełnom. opasy, najw. wart. rz. kt. nie chodz. w jarz.	—
b) pełnomięsne opasy, 4-letnie do 7-letnie	—
c) młode mięsist. niedopasione oraz starsze dopas.	—
d) średnio karmione młodsze i dobrze karm. starsze	—

B. Buhaje.

a) pełnomięsne, wyrosłe, najwyższej wartości rzeźnej	—
b) pełnomięsiste, młodsze	40—45
c) średnio karmione młodsze i dobrze karmione starsze	35—38

C. Jałówki i krowy.

a) starsze upasione krowy	36—42
b) średnio karmione krowy	30—34
c) mało karmione krowy	20—22

E. Cielęta.

a) t. zw. „doppellendry” wybornie upasione	—
b) cielęta wybornie upasione	53—57
c) średnie cielęta upasione i wyborne sysaki	46—50
d) poślednie cielęta upasione i dobre sysaki	35—42
e) litche sysaki	—

Owce. (Tuczony w owczarni:)

a) tuczony jagnięta i tuczony młodsze owce	—
b) star. skopy tucz., gor. jagn. tucz. i dobr. żyw. mł. owce	40—45
c) średnio żywione skopy i owce	—

Świnie.

a) tuczniaki ponad 3 cent. żywej wagi	—
b) pełnomięsiste od 240—300 funt. żywej wagi	55—60
c) pełnomięsiste od 200—240 funt. żywej wagi	54—58
d) pełnomięsiste od 160—200 funt. żywej wagi	52—56
e) mięsiste poniżej 160 funtów	43—49
f) maciory i wicpre	47—54

Sprzedano świń za centnar żywej wagi 3 szt. po 63 mk., 9 po 60 mk., 14 po 58 mk., 8 po 57 mk., 68 po 56 mk., 91 po 55 mk., 19 po 54 mk., 47 po 53 mk., 53 po 52 mk., 16 po 51 mk., 18 po 50 mk., 12 po 49 mk., 38 po 48 mk., 20 po 47 mk., 24 po 46 mk., 2 po 44 mk., 4 po 43 mk., — po — mk., — po — mk., — po — mk., — po — mk., — po — mk., — po — mk., — po — mk., —

Targ był ożywiony. Rynek uprzętnięto.

Prosimy pamiętać

o odnowieniu przedpłaty na przyszły kwartał. Pismo nasze zapisywać można u listowych, na urzędach pocztowych, oraz w naszej ekspedycji.

Kwit do zapisywania pisma naszego na pocztę, znajdujący się na 3. stronie, prosimy zaraz wyciąć i oddać listowemu lub wrzucić do najbliższej skrzynki pocztowej albo oddać na najbliższej pocztce.

Największe bitwy ostatniego stulecia.

Jako większe walki uważamy bitwy, potyczki, oblężenia i kapitulacje, które albo pociągnęły za sobą zakończenie wojny, zaprzestanie oblężenia, zajęcie ważnej pozycji, i. t. p., albo odznaczały się wielką liczbą wojowników i wielkimi stratami ludzi walczących.

Takich większych walk było w czasie od 1813 do 1905 roku razem 408; w 49 bitwach stało naprzeciw sobie przeszło 100 tysięcy ludzi. Do strat zalicza się poległych, rannych i wziętych do niewoli.

Straty krwawe w porównaniu ze siłą zbrojną stron walczących wynosiły:

Rok	Miejsce bitwy:	zwycięzców		pobitych		zwycięzcy:	pobici:
		Z ogóln. liczby	proc.	Z ogóln. liczby	proc.		
1813	Grossgörschen	78,000	24,4	70,000	17,1	Francuzi	Prusacy i Rosyanie
"	Bautzen	167,000	12,7	97,000	11,3	"	" "
"	Katzbach	80,000	5,0	60,000	20,0	Rosyanie i Prusacy	Francuzi
"	Drezno	100,000	10,6	200,000	7,5	" "	"
"	Chełmno	103,000	10,7	37,000	24,3	Rosyanie	"
"	Dennewitz	80,000	18,0	70,000	10,8	Prusacy i Rosyanie	"
"	Lipsk	325,000	22,8	175,000	25,7	Prusacy, Rosyanie i Austriacy	"
1815	Ligny	71,000	17,0	84,000	19,0	Francuzi	Prusacy
"	Waterloo	120,000	15,8	72,000	34,8	Prusacy i Anglicy	Francuzi
1859	Solferino	143,000	10,2	130,000	10,1	Francuzi	Austriacy
1866	Królowogród	220,000	4,1	215,000	11,0	Prusacy	"
1870	Wörth	82,000	11,3	41,000	19,8	Niemcy	Francuzi
"	Mars la Tour	63,000	23,7	113,000	15,0	"	"
"	Gravelotte	178,000	10,5	113,000	11,3	"	"
"	Beaumont	68,000	5,0	59,000	9,4	"	"
"	Noisseville	78,000	3,6	96,000	3,7	"	"
"	Sedan	160,000	5,2	95,000	18,0	"	"
"	Champigny	28,000	12,5	52,000	6,8	"	"
"	Orleans	86,000	2,4	64,000	4,7	"	"
1871	Le Mans	72,000	4,8	88,000	7,0	"	"
"	St. Quentin	33,000	7,7	47,000	7,4	"	"
1904	Liaojang	135,000	12,3	150,000	11,0	Japończycy	Rosyanie
"	Szaho	145,000	11,7	210,000	21,8	Bitwa nierozstrzygnięta	
1905	Mukden	314,000	13,0	310,000	23,0	Japończycy	Rosyanie

Powyższe zestawienie ma na celu wyjaśnienie kwestyi, czy straty w bitwach dawniejszych różnią się od strat w bitwach nowoczesnych. Porównanie liczb nie daje nam jasnej odpowiedzi. W wielu wypadkach strona pobita poniosła znaczne straty w ten sposób, że wielka część wojska dostała się w niewolę, co i dzisiaj się dzieje. Na ogół wzięwszy różnicę nie ma pomiędzy bitwami dawniejszemi a dzisiejszemi, są one równo krwawe i uporczywe, jedynie co do liczby żołnierzy walczących we froncie zachodzą znaczne różnice. Gdy dawniej pół miliona stanęło do walki, była to liczba ogromna, teraz na froncie kilkudziesięciu milowym stoją w bezustannej walce zastępy milionowe i równocześnie na kilku miejscach toczą ze sobą krwawe walki.

Przedawnienia w czasie wojennym.

Nadszedł miesiąc grudzień, w którym każdy kupiec, rzemieślnik i przemysłowiec przegląda dokładnie swoje książki handlowe i szuka w nich opieszłych dłużników, ażeby ich w sposób odpowiadający przepisom prawnym upomnieć o zapłaceniu długu i tym sposobem zapobiedz przedawnieniu prawa do żądania zapłaty. — Przypominamy, że w dwu latach przedawniają się pretensje kupców, fabrykantów i rzemieślników za dostarczane towary, robotników za ich zasługi, lekarzy za ich honoraria itd. W czterech latach ulegają przedawnieniu zaległe procenty, dzierżawy, koszta utrzymania, należności kupców, fabrykantów i rzemieślników za narzędzia i przybory potrzebne do prowadzenia procederu itd. — Jeżeli dłużnik znajduje się na wojnie lub pełni służbę wojskową lub jest w niewoli, wtedy spoczywa przedawnienie aż do ukończenia wojny lub zwolnienia dłużnika od służby wojskowej. — Jeżeli wierzyciel (kupiec, rzemieślnik itp.) znajduje się na wojnie i nie może swych dłużników upominać o zapłaceniu należności, to i wtedy przedawnienie spoczywa do czasu, aż dłużnik będzie mógł załatwiać interesy swego zawodu cywilnego.

Zniszczenie Królestwa Polskiego.

Korespondent petersburskiej gazety „Riecz” tak opisuje podróż przez ziemie dotknięte zgrozą wojny:

Smutna to droga! Już od samej Warszawy rozciąga się zniszczony, spalony teren wojny. Opuszczone domostwa, spalone kościoły, gospodarstwa w gruzach, walają się po obydwóch stronach szlaku, kędy stąpało okropne widmo wojny.

Wstrząsające wrażenie robią przedewszystkiem nagie ściany, kominy sterczące ku niebu, dęby stuletnie złamane

dziejową zawieruchą, zabite konie itd. Na takim tle tragiczne robią wrażenie nagie, świecące krzyże mogił żołnierskich. Jak okiem sięgnąć, ani dymu, ani zwierza, ani żywej duszy."

Do niektórych miast i włości zagląda już straszne widmo głodu. Tak np. opisuje sosnowicka gazeta „Iskra,” wychodząca pod wojskową cenzurą niemiecką stan mieszkańców Dąbrowy. Część ludności żywi się tam padliną końską. Jeśli gdziekolwiek znajduje się odrobina żywności, to ceny jej wzrastają do niebywałej wysokości. O rolnictwie, kpięctwie i przemyśle mowy niema.

Ponieważ z wielu miast banki przeniesiono dla bezpieczeństwa w głąb kraju, powstał szalony brak monety, tak, że niektóre gminy wyasygnowały kupony wartościowe w wysokości 5—20 kopiejek.

W Rosji wszczęto akcję składkową na rzecz złagodzenia nędzy w Królestwie. Car wyasygnował 200 tys. rubli. Petrograd zebrał 300 tys. rubli oraz 200 tys. ubrań itp. Za przykładem Petrogradu poszły inne miasta z Moskwą i Kijowem na czele."

Wiadomości bieżące.

Powrót obowiązanych do służby wojskowej.

Z powiatów granicznych Księstwa Poznańskiego wysłani w dniu 11. listopada na Dolny Śląsk obowiązani do służby wojskowej z lat 1895—1897 mogą obecnie wrócić wszyscy do okolic rodzinnych. Wolno im udać się natychmiast na koszt własny lub też przyłączyć do powrotu zbiorowego. Także rozkaz korpusowy z 17. listopada rb., zabraniający powrotu osobom podlegającym powinności wojskowej do okolic na wschód toru kolejowego Wrocław-Poznań-Rogoźno obecnie stał się bezprzedmiotowy.

Informacja dla wdów po poległych żołnierzach.

Mało znanem jest, że według przepisów wojskowych wdowa lub dzieci poległych podoficerów lub zwykłych żołnierzy mają prawo żądać, aby im wypłacono żołd zmarłego jeszcze za 30 dni, następujących po tych 10 dniach, w których żywiciel poległ. Wniosek o wypłacenie sumy trzeba zgłosić do tego batalionu lub oddziału, w którym nieboszczyk służył.

Ograniczona komunikacja z Królestwem.

Granica między Prusami a Królestwem Polskiem jest nadal zamknięta. Tylko ten, kto się postara o paszport na przejście tej granicy, może granicę tę przekraczać. Takie paszporty wystawiają: general-major Krieger w Gliwicach oraz landrat bendziński Wellenkamp, który na razie mieszka w Katowicach.

Z teatru wojny.

Wojna Niemiec z Rosją.

Z komunikatów naczelnej komendy niemieckiej dowiadujemy się, że Rosjanie ponieśli w ostatnich walkach w Królestwie Polskiem znaczne straty i cofają się na całej linii. Prawdopodobnie do rozstrzygającej bitwy przyjdzie pod Warszawą, gdzie Rosjanie mają bardzo silne stanowisko obronne.

„Berliner Tageblatt” pisze, że według doniesienia petersburskiego korespondenta londyńskiej „Daily Mail” liczba walczących na froncie wschodnim wojsk wynosi około cztery i pół miliona ludzi. Z tego dwie trzecie mają tworzyć Rosjanie, jedną trzecią zaś Niemcy i Austriacy. Niemcy tak wzmocnili Prusy Wschodnie, że są prawie nie do zdobycia i Rosjanie daremnie usiłują postąpić naprzód.

„Landeszeitung für b. Mecklenburg” donosi, że konsul rosyjski w Kopenhadze ogłasza komunikat o powołaniu całego pospolitego ruszenia rosyjskiego. Dotychczas donoszono jedynie, że powołano tylko ośm klas pospolitego ruszenia.

Na kierownictwo armii rosyjskiej rzuca dziwne światło wiadomość, że generał Rennenkampf, który już dwa razy przyczynił się do wielkiej porażki Rosjan, został aresztowany i będzie stawiony przed sąd wojenny. Przeciwno Rennenkampfowi powstać miało poważne podejrzenia, że marsze swoje opóźniał rozmyślnie. Gdyby zarzut ten miał okazać się prawdziwym, niewątpliwie czeka generała tego niechybna śmierć przez rozstrzelanie.

Wojna Niemiec z Anglią.

Walka na morzu w pobliżu wysp falklandzkich (przy Ameryce Południowej) odbyła się pomiędzy okrętami niemieckimi a angielskimi. Anglicy mieli do dyspozycji kilka największych pancerników, dla tego udało im się zatopić cztery niemieckie okręty wojenne. Jeden okręt niemiecki zdołał zbiedz; ścigają go Anglicy. Strata niemieckiej floty jest bardzo ciężką, gdyż zatopione okręty należały do najlepszych. Większa część załogi zatonała razem z okrętami. Około 1500 marynarzy znalazło grób w głębinach morskich. W Anglii wynik tej bitwy wywołał ogólną radość, zaś w Niemczech zrozumiała boleść i zapowiedź odwetu.

Wojna Austrii z Rosją.

Z ostatnich sprawozdań głównego sztabu austriackiego wynika, że Rosjanie cofają się w Galicyi i w Karpatach. Nowy Sącz zajęły wojska austriackie. Przemyśla nie udało się dotąd zdobyć Rosyanom. Zdaje się, że wojska rosyjskie zajęły na całym froncie bojowym stanowisko obronne (dyfenzywę), stawiając silny opór połączonym armiom niemieckim i austriackim.

Świeży telegram z Wiednia donosi o zabranianiu do niewoli 31 tysięcy Rosjan w Galicyi Wschodniej.

Wojna Austrii z Serbią.

Donosiliśmy już, że Austriacy zajęli Białogród, stołeczne miasto Serbii, i stamtąd urządzają dalsze walki zaczepne przeciw Serbom. Mimo wielkich zwycięstw austriackich duch w wojsku serbskim nie upadł, gdyż według urzędowego doniesienia wiedeńskiego biura korespondencyjnego (W. K. B.) z dnia 10. grudnia armia austriacka napotkała pod Milanowaczem na znaczne siły serbskie, których nie mogła przemódz i cofnęła się na korzystniejsze stanowisko.

Z Wiednia donoszą, że komunikat o zdobyczach serbskich jest bardzo przesadzony.

Ostatnie telegramy z Wiednia przynoszą wiadomość, że wojska austriackie opróżniły stolicę Serbii, Białogród i Waljewo. Oba miasta zajęły wojska serbskie.

Ważne przypomnienie.

Poniżej zamieszczamy formularz do zapisywania pisma naszego na pocztę. Wystarczy na formularzu tym wypisać imię, nazwisko i miejsce zamieszkania, następnie formularz wyciąć i wrzucić w najbliższą skrzynkę pocztową lub oddać listowemu.

Zeitungsbestellung.

Unterzeichneter abonniert hiermit bei dem Kaiserlichen Postamt hierselbst

Titel der Zeitung:	Ersch. Ort:	Bezugszeit:	Preis:	Bestellgeld
Gazeta Rzeznicka	Posen	I Vierteljahr 1915	2,25 Mk.	24 Pf.

Der Bezugspreis einschliesslich Bestellgeld soll durch den Briefträger von mir eingezogen werden.

Vor- u. Zuname: .....
(Imię i nazwisko)

Genauere Adresse: .....
(Dokładny adres)

Obenstehenden Betrag erhalten zu haben bescheinigt

d. 191

Kaiserl. Postamt.

Targ na bydło i nierogaciznę we Wrocławiu.

Wrocław, poniedziałek, 14. grudnia 1914.

(Własne spraw. tel.)

Spędzono:		Pozostało z zeszłego targu:	
a) 86 sztuk	bydła rogatego,	a) — sztuk	bydła rogatego,
b) 2362 "	świń,	b) — "	świń,
c) 182 "	cie. et.	c) — "	cieląt,
d) 111 "	owiec.	d) — "	owiec.

A. Woły

	wagi żywej mk.	wagi mięsa mk.
a) pełnom., utucz., najprz., kt. nie chodz. w jarzm.	46-48	77-84
b) pełnom., utuczone w wieku 4-7 lat -	40-42	71-76
c) młod., mięs., nieutucz. i star. utucz -	33-35	66-70
d) średnio pas. mł i dobrze pas. starsze -	-30	-67

B. Buhaje.

a) pełnomięsne, wyrosłe, najprzedniejsze -	46-49	81-86
b) pełnomięsne, młodsze - - - - -	42-44	76-80
c) średn. pas młod. i dobrze pas. star. -	38-40	76-80

C. Jałówki i krowy.

a) pełnomięsne, utuczone, najprzedn. jałówki	44-46	77-81
b) pełnom., utucz., najprz. krowy do lat 7	41-44	76-81
c) starsze, upas. kr. i mniej rozwin. mł. kr. i jał.	35-37	70-71
d) średnio pasione krowy i jałówki - -	27-31	60-69
e) mało pasione krowy i jałówki - - -	-25	-52

Cielęta.

c) śred. ciel. utucz. i najl. od cyca - -	40-45	69-78
d) poślednie tuczone cielęta i dobre od cyca	31-35	55-63
e) pośledn. cielęta od cyca - - - - -	26-31	52-62

Owce. (A. Tuczone w owczarni.)

a) tuczone i młodsze skopy - - - - -	47-49	98-102
b) star. sko., gor. tucz. jagn. i dob. żyw. mł. mac.	37-42	80-91
c) średnio żywione skopy i maciorki - -	32-35	64-70

Swinie.

a) pełnomięsne od 240-300 funt. żywej wagi	60-63	75-79
b) pełnomięsne od 200-240 funt. żywej wagi	55-60	71-77
c) pełnomięsne od 160-200 funt. żywej wagi	52-56	68-73
d) pełnomięsne mniej niż 160 funt. żywej wagi	48-50	62-65
e) maciory i kiernozy - - - - -	48-52	62-65
f) tłuste, przeszło 3 centnary żywej wagi -	60-64	73-78

Przebieg targu: Bydła rogatego spędzono mało, notowania bez zmiany. — Cieląt dowieziono mało, ceny bez zmiany. — Owiec dowieziono mało, ceny bez zmiany. — Świń dowieziono dostatecznie, interes był gładki, płacono za towar pełnomięsny 2 mk. wyżej, inne gatunki bez zmiany, tuczniaki nad 3 centnary staniały o 5 mk. na centnarze.

Berlińskie hurtowne ceny mięsa, zwierzyny i drobiu.

(Urzędowe sprawozdanie dyrekcji miejskiej targowicy.)

Berlin, 14. grudnia 1914.

Mięso: Dowóz obfity, interes spokojny, ceny zwykłe.

Dziczyzna: Dowóz wystarczający, interes spokojny, ceny mało zmienione.

Drób: Dowóz dostateczny, interes spokojny, ceny bez zmiany.

Mięso.

Wołowina: z wołów za 50 kg. Ia 86-95 mk., IIa 80-85 mk., IIIa 73-79 mk., z buhai Ia 82-87 mk., IIa 72-78 mk., z krów tłustych 62-66 mk., chudych 45-49 mk.; z bydła młodec. 62-70 mk., holend. — mk., duńsk. 46-52 mk.; z buhai duńskich 60-70 mk. Cielęcina: z t. zw. Doppellerów 125-135 mk.; z cieląt tucznych Ia 88-100 mk. IIa 75-87 mk., licho karmionych — mk. Skopowina: z jagniąt tucznych 75-86 mk., z skopów Ia 69-74 mk., IIa 64-68 mk., z skopów austral. — z owiec 63-68 mk. Wieprzowina: tutejsza Ia 78-83 mk., IIa 67-76 mk.

Dziczyzna i drób dziki:

Rogacze Ia 0,50-0,55 mk., IIa 0,40-0,46 mk., jelenie Ia 0,40 0,45 mk., IIa 0,30-0,35 mk., danielle Ia 0,40-0,45 mk., IIa 0,00-0,00 mk., dziki Ia 0,30-0,40 mk., IIa 0,00-0,00 mk., warchlaki Ia 0,00-0,00 mk., IIa 0,00-0,00 mk. za funt. Króliki, duże 0,70-0,90 mk., małe 0,30-0,65 mk., za sztukę. Dzikie kaczki, Ia 1,30-1,50 mk., IIa 0,00-0,00 mk., małe 0,00-0,00 mk., cyranki 0,00 do 0,00 mk. Kuropatwy, młode Ia, wielkie 0,80-1,00 mk., średnie 0,80 do 0,85 mk., małe 0,00-0,00 mk., IIa 0,00-0,00 mk., stare Ia 0,80 do 0,85 mk., IIa 0,00-0,00 mk. Bażanty: koguty, młode Ia 2,00-2,25 mk., IIa 1,40-1,75 mk., stare 1,75-1,80 mk., kury 1,40 1,60 za sztukę.

Drób swojski żywy:

Kury krajowe, stare 1,80-2,00 mk. młode 1,00-1,50 mk., zagraniczne starsze 0,00-0,00 mk., kury rasowe 3,00-0,00 mk. Kaczki młode 0,00-0,00 mk. Gołębie 0,70-0,00 mk. za sztukę.

Drób bity:

Kury Ia 2,50-2,90 mk., IIa 1,50-2,00 mk., młode Ia 0,85-1,40 mk., IIa 0,00-0,00 mk. za sztukę. Gołębie Ia 0,00-0,00 mk., IIa 0,30-0,40 mk., Kaczki Ia 2,00-3,00 mk., IIa 1,75-1,90 mk. za sztukę, kaczki tuczne 0,75-0,90 mk. za pół kg., młode hamburskie 0,00 do 0,00 mk. za sztukę. Gęsi młode hamb. 0,00-0,00 mk., gęsi tutejsze Ia 0,75-0,90 mk. za pół kg., z żuław nadodrzańskich 0,70-0,78 mk., IIa 0,60-0,65 mk. za funt.

Z dziedziny przemysłu.

Z powodu wojny znajduje się w zawieszeniu przeprowadzenie niektórych działań rządowego programu podniesienia przemysłu w Księstwie Poznańskim. Ten program ustanowiono 21. listopada 1911 roku na konferencji, w której wzięli udział zastępca ministra handlu, przedstawiciel krajowego urzędu proceduralnego i naczelny prezes W. Ks. Poznańskiego. Odłożono na czas po wojnie wykłady o potrzebie i sposobach dalszego kształcenia się rzemieślników, informację o postępach w technice przemysłowej, urządzenie kursów teoretycznych i praktycznych dla majstrów rzemieślniczych, tworzenie nowych niemieckich Towarzystw przemysłowych i cechów o przymusowym charakterze, i wreszcie zakładanie dalszych szkół handlowo - przemysłowych.

Nie doznały przerwy jedynie egzamina czeladników rzemieślniczych na majstrów i szkoły przemysłowe dla terminatorów.

W lokalach wyższej szkoły maszyn w Poznaniu urządzono bibliotekę bogato zaopatrzoną w dzieła z dziedziny przemysłowej i czytelną pism, traktujących sprawy rzemiosła.

Nadto otwarto pod zawodowym kierownictwem salę rysunków i naukę, umożliwiającą podniesienie rysunkowego uzdolnienia rzemieślników. Nowy ten zakład otwarty jest wieczorami we wtorki i piątki. Nauka bezpłatna. Urząd bibliotekarza sprawuje p. Jacob, dyrektor uzupełniającej szkoły przemysłowej. On też wypożycza dla domowego użytku dzieła i pisma, znajdujące się w bibliotece. Rzemieślnicy Polacy nie są wyłączeni z korzystania z tych urządzeń, lecz wiadomość o nich mało jest rozpowszechniona, a może i między dziełami i pismami biblioteki nie ma ani jednego polskiego egzemplarza.

Sprawa powyższa przypomina dawniej już roztrząsaną potrzebę założenia przez nas podobnego ogniska nauki, któreby zarazem było miejscem spotkań i wymiany zdania rzemieślników polskiej narodowości. Ognisko takie przyczyniłoby się do większego, a tak potrzebnego zespolenia się setek, jeżeli nie tysięcy rzemieślników Polaków Poznania, a członków Towarzystw, mających jeden cel, różniących się tylko nazwą. Aby myśl tę po wojnie w czyn wprowadzić, należałoby o sposobie jej urzeczywistnienia już teraz pomyśleć. Potrzeby takiego zespolenia nie potrzeba — sądzimy — w długich słowach uzasadniać. Dość powiedzieć, że dla braku szczerej łączności między poznańskimi Towarzystwami przemysłowymi czeka daremnie niejedno pożyteczne dzieło na urzeczywistnienie. Inicytywa do stworzenia łącznika wyjść powinna ze zarządu Związku Towarzystw przemysłowych.

Dotąd widzieliśmy w uchwałach zebrań delegatów Związku sporo dobrych chęci, ale praktycznych rezultatów mało. Więcej pochwytne okazało się działanie Spółki Związku fabrykantów. Zamierzona stała wystawa przemysłu, która po wojnie ma być urzeczywistniona, może przynieść znaczne korzyści. Tak samo zebranie statystyki przemysłu fabrycznego w Księstwie.

(Dokończenie nastąpi.)

Kupuję w każdej ilości:

Jelenie, sarny, zające, króliki, również wszelki drób, jak gęsi, kaczki, kury itd, prócz tego szynki, słoninę i trwałe kieszki za gotówkę oraz biorę w komis

P. Reucher,
Cöln a/Rh., Annostr. 43.

ERNST GESSNER,
komisowy handel bydła
Spec.: Bydło ciężkie. 73
Rzesznie (Schlachthof) Chemnitz.

Papier gazetowy

mały format po 3,50 mk.
za cnt. oddaje

Wydawn. Gazet Zawodowych

A. Klóskowski,

Poznań W. G. W. Berlińska 76.

Ia flaki skopowe 222

pod gwar bez dziurek, najlep.

świeży towar, dostar. franko

100 paczków bardzo szer-

okich, po 10 m., **60 mk.**

100 paczków szerokich, po

10 m., **50 mk.**

100 paczków średniosze-

rokich, po 10 m., **40 mk:**

100 sztuk wielk. kątnic

wołowych **70 mk.**

1000 m. suchych szerok.

flaków wiank. 45 mk.

Nieznany odb. za zaliczką.

M. Weissmann, Triest,

Via Artstii 10.